

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei. de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 ”		
Pe un pătrar de an 40 ”		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Sufletul educator în teologia dela Arad și Caransebeș.

Subsemnatul a avut fericirea de-a fi elev, al teologiei dela Arad și din Caransebeș, între anii 1894—1896. Mi-am reconstituit, adesea în cursul timpului personalitatea fiecărui profesor, puterea lui de apropiere sufletească și entuziasmul de care era călăuzit, la creșterea noastră pentru ideal.

Particularitățile, cari li-se atribuiam fiecărui profesor, azi sunt dispărute, și-mi apare, rând pe rând, figura lor de apostoli ai lui Christos și mucenici ai neamului nostru românesc. Înălțimea concepțiilor și a convingerilor teologice spuse într'o limbă, la înțelesul fiecărui elev, făceau accesibile cunoștințele fiecărei discipline teologice. Cursul I. îl terminasem la Arad. Luptele politice-naționale și bisericești, își proiectau luminile lor și în mijlocul elevilor teologi și pedagogi. Încă de atunci, după felul educației de acasă, și după infiltrarea curentului de magiarizare de prin școlile medii, ne grupasem în două mari tabere: *Tabăra naționaliștilor memorandiști și tabăra moderatilor*. În fruntea radical-naționalistă era silueta unui modest călugăr, Vasile Mangra, iar după plecarea lui, mult iscusitul diplomat și mai târziu martirul din Senatul României, episcop Roman Ciorogariu dela Oradea-Mare. *Tabăra moderatilor* — după credința noastră de atunci, avea în frunte pe arhimandritul de pie memorie Augustin Hamza directorul nostru. Împărțiți astfel, — fără intenția profesorilor și fără un sistem prejudecat, — am dus mentalitatea noastră în societatea de lectură, în viața socială din Arad și în toate mișcările sociale culturale și naționale din provincie. Crescând numărul aderenților politici-bisericești ai profesorului Roman Ciorogariu în mod nebănuit, se înmulțea și

numărul abonaților și colaboratorilor dela „Biserica și Școala”, „Tribuna” și „Tribuna Poporului” din Arad. Fiecare din noi urmărind deodată cu înmulțirea cunoștințelor teologice, dezvoltarea pe o scară întinsă a sentimentului național celui mai pronunțat, eșind în viața publică am rămas credincioși idealului ortodoxiei și al stindardului naționalismului intrasigent. Tabăra moderatilor nu era în fond mai puțin ortodoxă și mai puțin națională de cât noi, dar împinsă de oportunitate avea sentimentul, că n'a sosit încă vremea pentru alegerea mijloacelor celor mai radicale.

În revista „Biserica și Școala”, „Tribuna” și „Tribuna Poporului”, mi-am început modesta activitate literară și politică, rămânând până azi credincios liniei mele de conduită, atât sub raport științific teologic cât și sub raportul istorico-politic.

La Caransebeș era episcop fiertatul Prea Sfințit Nicolae Popea, înfocatul tribunist dela Tribuna veche din Sibiu și mâna dreaptă a marelui arhiepiscop și metropolit Șaguna. Venind și eu în Caransebeș, îndată după înscriere, am ținut să mă prezint corpului profesoral, în aceeaș vreme, mă dusei la sărutarea mânei Episcopului, cu atât mai mult, cu cât îi cunoscusem trecutul bogat al activității literare și politice. Văzându-i impozanta figură, i-am ascultat glasul și am privit ochii blânzi, cu adânc respect și admirațiune. Din sfaturile și îndemnurile care mi le-a dat, mi-a rămas ca o stea conducătoare marele și înflăcăratul lui suflet național, plecând mângăiat de convingerea că duhul, care animează profesorii făuritori de caractere, este al tribunismului dela Arad. Bucuria mea, creștea pe zi ce merge, văzând în profesorii mei cei noi, reeditarea tiparelor dela Arad; dar ținuta aspră și puțin comunicativă, a directorului nostru Dr. Iuliu Olariu mi-a impus rezerve în cece

privește colaborarea la organul Diecezei. În schimb mă apropiasem de veselul Iosif Bălan, care prin înclinările literare și prin firea-i de boem mi-se părea mai apropiat sufletește, și mai desghetat pentru viața socială. În fiecare profesor bătea o inimă românească neprecupețită de bănățean cuminte. N'am să uit nicicând momentul când la o oară de pastorală, directorul Dr. Iuliu Olariu, veni în cursul al III-lea cu Tribuna dela Sibiu în mână, și după ce ne cetii un articol foarte frumos din acest mare organ naționalist, ne îndemna călduros ca să sprijinim presa română, în special organele cari s'au pus în serviciul idealului național. Cu astfel de profesori creștea sufletul tinerimei teologice și pedagogice, într'o atmosferă de viață curată, și intrată odată în serviciul altarului, se manifesta în mod unitar și cu îndârjire permanentă pentru triumful evangheliei Domnului și pentru atingerea idealului național intransigent. Iată pentru ce eram deochiați înaintea satrapilor de ieri, și iată motivul pentru care din rândurile noastre sau recrutat o mulțime de martiri ai cauzei naționale. Cine cunoaște dealtă parte materialul științific propus în teologia dela Arad și Caransebeș, n'ar fi îndrăznit să intenționeze a degrada școalele teologice într'un mod atât de crud cum nu îndrăzneau s'o facă nici Ungurii. Cu profesori pregătiți și titrați ai universităților din Cernăuți, din Lipsca, Wiena etc. și cu elevi în mare parte pregătiți de universitate, autoritățile competente și chiriarii ambelor dieceze erau în drept să ridice aceste instituții la rangul meritat, de academii teologice. Această înălțare nu se bazează nici un moment pe considerații de ordin istoric numai, ci pur științific, întru cât s'a dat ordin cu ani de zile înainte, că în cursul întâi de teologie nu se pot primi, decât tineri absolvenți de liceu și cu diplomă de bacalaureat. Prin urmare rugăm pe P. S. Episcopi dela Arad și Caransebeș ca să protesteze cu ultima energie în contra degradării Academiiilor, de subt înțeleapta lor oblăduire, cerând concursul și al altor Chiriarii, cari văd în înmulțirea academiilor noastre un sprijin moral înalt pentru cultura teologică ridicată la nivelul cuvenit, și pusă pe picior de egalitate cu alții. Lupta această să n'o contenească până la definitivă ei biruință. Având anticiparea aderenței elementului laic cult din aceste două Eparhii, pașim cu siguranță înainte. Poporul, conservativ din fire, va aplauda din tot sufletul, opera constructivă, ce vor face-o chiriarii și intelectualii lui.

Alexandru Munteanu al lui Vasile
protopresbiter.

Actualitate.

Evident, trăim astăzi o perioadă criticistă. Dacă nu totul, aproape totul ni se năzărește slab, puțin pregătit, rău și vrednic de osândă. Așa diversele întâmplări de toată ziua, ca și pronunțatele prefaceri sociale sau de altă natură. Glasurile autorizate recunosc fâgașul periculos, apucat de această psihoză criticistă; iar ca remediu preconizează, cu drept cuvânt, o critică a Criticiei.

Dar dacă nu totul este condamabil la înfierare, apoi iarăș nu se poate spune, că sub soare toate sunt bune și demne de căldura razelor sale binecuvântate.

Sunt — aiurea, dar îndeosebi la noi în țară — stări ce nu se pot retăcea și deci cu atât mai puțin lăuda; stări într'adevăr slabe, morbide, și iată, că în asemenea împrejurări este necesară o punere la punct a lor, un asalt general pentru delăturarea lor.

Să luăm în cercetare un asemenea caz dintr'o mie.

De câțiva ani încoace, dar mai cu seamă în timpul din urmă se colindă cu o asiduitate — cu atât mai insuportabilă, cu cât este mai mare — pe străzi, pe piețe, pretutindenea, cu insignii „pentru *Temperanță* mă rog“, sau „pentru tuberculoși“, pentru *Crucea Roșie*“ ș. a. ș. a. Și aceste chete — să le zic așa — începând dela prea simpluta hârtie de doi Lei a „*Temperanței*“ și până la bombastic compusele apeluri cu liste de subscripție, toate nu sunt altceva decât cerșetorie deghizată. Se pledează pe tonurile cele mai înalte în numele milei și a sentimentului de jertfă, creștinesc și cetățenesc, pentru... a-ți sonda bieteile buzunare așa și așa ușoare. Și pentru ce are „*Temperanța*“ trebuință de fonduri, mă rog? Să tipărească broșuri de propagandă contra alcoolismului? Dar zadarnice sunt toate frământările acestea de culise, dacă nu se păsește odată energic și fâțiș cu o lege de prohibire a alcoolului! Deșerte sunt acestea într'o țară unde școalele se reduc și se imputinează, iar crășmele se înmulțesc cu nemiluita!...

Statul necontestabil are venite mari la rubrica impozitelor pentru băuturile spirituoase. Dar acelaș stat, n'ar putea găsi el o modalitate pentru menținerea — sau poate sporirea — veniturilor sale, fără politica cu două fețe dusă în această problemă importantă?!

Dar să revenim la politica noastră de chete. Hotărât se abuzează cu acestea. Oficial sau neoficial acest mod de a se milogi după banul omului, este dăunător și chiar compromițător

spiritului de demnitate cetățenească și mai presus omenească!...

Și această vastă rețea de complotare și de bruscare a simțământului uman de caritate, iea uneori forme categorice, energice chiar. Se pune în frunte până și nobilul simțământ național și patriotic spre a porni la lupta de cucerire a... banului.

Despre aceasta ne convinge orice ziar, luat la întâmplare în mână: „Un grup de admiratori... sau „un comitet de inițiativă a luat hotărârea de a ridica un monument marelui... S'au emis liste de subscripție publică“.

Dacă nu s'ar repeta aproape zilnic acest refren, omul s'ar mai gândi la marii săi bărbați, poate mai cu mult respect și evlavie. Dar banalitatea zilnică le reduce orice nimb, le ducă toată importanța. Și de ce să se ridice numai decât din bani adunați prin subscripție publică?! Ca să se completeze disgustătorul spectacol, pricinuit omului cu oarecare bun simț. Căci, sau am fondurile disponibile și atunci pot ridica monumente babilonice câte vreau, sau nu am bani și deci nu mă încumet la lucruri ce depășesc enorm puterile mele *președinte sau membru al cutărui comitet de inițiativă!*...

Este dar o chestie de demnitate cetățenească — să nu mai zic omenească — încetarea acestor stări cari pe deasupra necazului bietului om sărac, încurajează o stare de lenevie, de cerșetorie și de morbiditate orientală. Omul, societățile de inițiativă sau chiar statul — când este cazul — se obicinuește a-și câștiga venite altfel decât prin muncă serioasă. Și în felul acesta slăbesc caracterele și slăbește țara și neamul!

In jurul ratificării Concordatului...

Declarație citită în ședința Camerei din 29 Mai a. c., în chestiunea Concordatului, de preotul Coriolan Buracu deputat de Caraș.

În numele preoților ortodoxi, membrii ai Adunării deputaților (12), îmi iau voie a prezenta — în legătură cu proiectul de lege pentru ratificarea Concordatului — următoarea

Declarațiune:

Stăpâniți de conștiința morală, că suntem slujitori devotați ai Bisericii noastre ortodoxe, ale cărei interese de viață avem datoria să le susținem cu bărbăție și cu convingere în toate împrejurările, și îndemnați de sentimentul unei depline solidarități sufletești cu credincioșii și Ierarhii noștri, ne simțim obligați să precizăm atitudinea noastră față de Concordatul supus aprobării Parlamentului.

Examinând de aproape convențiunea încheiată de Statul nostru cu Vaticanul în ziua de 10 Mai 1927, trebuie să constatăm cu părere de rău că ea depășește prevederile constituționale, violând principiul fundamental de egală protecțiune a Cultelor prin privilegierea unilaterală a Bisericii catolice.

Această privilegiare consistă mai întâi în creierea unei ierarhii cu 11 eparhii (câte 5 pentru greco-catolici și romano-catolici și un șef spiritual pentru cei circa 2000 de armeano-catolici), fapt care potrivit principiului proporției numerice, pune Biserica noastră ortodoxă într-o vădită și nemeritată inferioritate cu cele 18 eparhii, acordate ei de către Stat prin legea de organizare din 1925.

În al doilea rând, prin Concordat Statul asigură Bisericii catolice o autonomie înfinit mai largă decât Bisericii ortodoxe, prin împrejurarea, că în domeniul afacerilor ei interne, nu-i impune nici una din restricțiunile esențiale, aplicate Bisericii noastre relativ la organizarea și conducerea învățământului pentru pregătirea clerului, la administrarea averilor ecleziastice și la valabilitatea normelor generale luate de supremele corporațiuni bisericești. Aceasta este una din cele mai flagrante inegalități, care jignește prestigiul, demnitatea și libertatea instituției religioase istorice a neamului românesc.

În al treilea rând, pe când „Fondul general bisericesc“ creat prin legea de organizare pe seama Bisericii ortodoxe nu primește un ban dela Stat, pe atunci Biserica catolică este transformată dela acelaș stat în proprietară a imenselor latifundii, în valoare de sute de milioane, deținute de ea, în epoca stăpânirii maghiare, numai cu titlul de uzufruct.

Deasemenea „Fondul religios și de studii“ cu venituri enorme, cari formau proprietatea Statului unguresc și erau administrate de el, sunt trecute acum de Statul nostru în stăpânirea Bisericii catolice, dorință constant refuzată de guvernele ungurești.

De altfel aceste averi, fuseseră puse pe vremuri la dispoziția Bisericii catolice în schimbul împlinirii unor atribuțiuni naționale ale Statului maghiar, menire care pierzându-și astăzi îndreptățirea, trebuia în mod logic să atragă după sine și schimbarea destinației acestor averi de Stat în folosul vieții noastre românești.

În al patrulea loc, Statul privilegiază Biserica catolică atunci, când prin Concordat, consimte să mențină și să salarizeze un număr considerabil mai mare de canonici și alți funcționari bisericești superiori, decât pentru biserica ortodoxă. (Un singur exemplu instructiv: pentru

arhiepiscopia Blajului Statul plătește 10 cano-nici, pe când pentru Arhiepiscopia ortodoxă a Bucureștilor, abia 3 consilieri).

În al cincilea rând, Concordatul punând în strânse legături oficiale Biserica greco-catolică română cu o puternică Biserică minoritară, atinge în mod grav principiul Constituției, care decretând Biserica greco-catolică de Biserica națională alături de cea ortodoxă, tindea în mod conștient la înfrățirea lor într'o perfectă unitate românească, chemată să fie suportul de granit al unității politice a Statului nostru.

Separția e dictată de Concordat, este deci și antinațională și anticonstituțională.

Acestea sunt motivele principale, cari ne îndreptățesc să vedem cu drept cuvânt în Concordat o privilegiere nejustificată a Cultului catolic, în paguba evidentă și inadmisibilă a Bisericii noastre.

Din aceste considerente, suntem nevoiți să declarăm, că nu putem participa nici la desbaterea și nici la votarea proiectului de lege pentru ratificarea Concordatului, desolidarizându-se de toate consecințele păgubitoare ce vor decurge din o asemenea convenție pentru viața religioasă și națională a Statului și neamului nostru.

Creștinism și viață...

De: C. Rudnean.

De viața noastră zilnică Creștinismul e strâns legat. Toate problemele zilnice sunt soluționate în senzul creștin. Creștinismul are una din virtuțile principale „dragostea” și acela care e stăpânit de ea, înlătură toate piedicele absorbindu-se tot mai mult în „eul” său propriu, contemplând apoi prin puterea profundă a inteligenței viața, o poate zări în toată splendoarea sa...

Există o dragoste imaterială, „perfectă” mai presus de clipele trecătoare ale materiei — Platon a formulat-o atât de bine — ea existat și înainte de el, de când există omul — ea e dorul suprem al ființelor însetate de *infinitul* lumii acesteia...

Christos supremul înțelegător al vieții umane a sintetizat-o prin toate faptele sale arătate tuturor păcătoșilor...

Viața noastră zilnică te îndreaptă spre acel suflu creștin, care animează sufletele tuturor acelor cari simt binefacerile dragostei creștine. „*Elanul vieții noastre tinde spre bine și dragoste*”.

Creștinismul prin doctrina sa curată, caută să înlătore suferințele din lume, să oprească pasiunile omenești, făcându-i mai înțelegători pe oameni în cele spirituale — sunt plăceri mai

puternice ca cele materiale — *nu carnea e ultimul refugiu* acelor cari doresc... există dorinți sufletești mai adânci, mai sublime! „*în omul finit, gândul infinitului și al dragostei sunt semne divine*”; energii spirituale ne scot din noroiul vieții ridicându-ne la lumină, punându-ne la o treaptă mai superioară decât toate animalele...

Creștinismul a creat o pătură de elită a intelectualității în toate privințele, ea se afirmă tot mai mult. Ideile creștine sunt atât de binefăcătoare ca și oricare idee luată din domeniile științelor sau ale artelor, ba mai mult! *Sunt creatoare de valori!*

Creștinismul a creat o pătură de elită a intelectualității în toate privințele, ea se afirmă tot mai mult. Ideile creștine sunt atât de binefăcătoare ca și oricare idee luată din domeniile științelor sau ale artelor, ba mai mult! *Sunt creatoare de valori!*

Creștinismul va penetra întreaga noastră ființă, făcându-ne să înțelegem frumusețile vieții acesteia și asigurându-ne de viața viitoare.

Patimile.

Cap. I.

Nădejdea și frica.

Făgăduința bunei nădejdi e mai desfătăată decât rușile cele împupite, și mai duioasă întru așteptare; iară amenințarea fricei e spaimă sufletului. Însă la toate acestea nu te lăsă, ca nădejdea să te poarte, nici frica să te spăimânteze ca să nu lucri ce e drept; și întru așa chip vei fi în stare tuturor întâmplărilor cu asemenea cuget împotriva a le sta. Frica de moarte nu e frică pentru cei curioși, întorcete dară de cătră rău și nu vei avea de ce te teme.

Întru toate lucrurile tale înțeleapta nădejde să-ți învieze osteneala, iară de te vei îndoi pentru norocoasa întâmplare ale acelor, să ști că nu vei izbândi. Nu-ți spălmânta sufletul cu deșteapta frică, și nu-ți pierde firea prin umbra nălucirii.

Dela frică atârnă nenorocirea, însă cel ce are nădejde singur se ajutură. Precum Strutionul (o pasere ce se chiamă Noe) când îl aleargă vânătorii, își ascunde capul, iară de trup zăuită; așa și pe omul slab la minte îl aduce frica întru primejdie.

Dacă socotești ceva întru neputință; iară cel neclătit rămâne întru nădejde și cele mai mari greutatele va învinge. Deșarta nădejde înșială pe cel nebun, iară cel înțelept acela nu urmează.

Întru toate poftele și lucrurile tale, întreaga minte să te povățuiască, și nădejdea ta nu o pune preste hotarul acelor, ce bine nu ști că sunt adevărate, și așa toate lucrurile tale norocos le vei împlini și inima ta nu te va roade, căci pusa înainte nădejde nu sau împlinit.

Cap. II.

Bucuria și întristarea.

Intru bucuria ta prea mult nu te slobozi, ca să nu ți se întunece mintea, și întristarea ta să nu fie tocmai prea grea, ca să nu-ți amărăscă inima. Lumea aceasta nu dă tocmai așa mare bunătate, nici iară așa mare rău, ca prea înalt peste cumpătul vieții aceștia să te rădice, sau subt acele jos să te înecă. Iată! acolo stă casa bucuriei, ia este dinafară zugrăvită, și are desfătăta față; din sunetul jocurilor, și din strigările cele vesele, care dintra cea parte se aud, o poți cunoaște. Doamna casei stă în preajma uși și strigă; ea cântă, urează și neîncetat râde. Ea pe toți îi chiamă, ca să guste din dulcele vieții acesteia, care, precum ea zice, nicăirea, fără numai în casa ei se pot găsi. Inșă nu te atinge de pragurile ei, și cu cei ce cercetează casa aceea nu te însoți. Aceia se chiamă fiii bucuriei, ei rād și li se pare îndulciși a fi, mai toate lucrurile lor sunt tulburare și nebunie.

Ei toți sunt cu o bucurie peritoare întruna legași și pașii lor poartă spre rău; primejdia de toate părțile îi încunjură, și groapa pierzării se desface suț picioarele lor. Intoarceți spre cealaltă parte, și iată întru cea umbroasă și de toată privirea omenească ascunsă vale vei vedea lăcașul întristării. Sinul ei e plin de suspinuri, gura ei plină de jale și de dureri, și foarte tare se bucură cu ticăloșia omenească mult a petrece. Ea vede toate primejdiile vieții aceștia și plânge: slăbiciunea și urâta a oamenilor purtare sunt neîncetate cuvinte a buzelor ei. Ei ise pare că toată natura e plină de răutate, toată țința, carea ia o vede cu întunerecul a însuși cugetului e acoperită și graiurile durerilor întunecă ziua și noaptea casa ei. Nu te apropia de casa ei, căci aerul aceia este veninos; el toate rodurile le strică, și florile cele ce înfrumusează grădina vieții și o desfătează, le vestejește. Dacă părești odată casa bucuriei, așa păzeștete ca să nu te îndemne picioarele tale cătră hotarale aceia iarăși a te întoarce, ci aleargă mai vârtos cătră cărarea cea de mijloc, carea prin dulcea înălțime te va povățui cătră căsuța îndestulării. Acolo lăcuiește, pacea, sănătatea, scutirea și odihna. Ea este veselă, însă nu cu voe bună; ia e aspră, însă nu moroasă; ia privește bucuria și jalea vieții acesteia cu statornicie și cu fața senină. De acolo ca dintrun loc înalt vei vedea nebunia și ticăloșia acelora carii sau prin povața slăbiciunii a inimii, la societatea dezmierdăciunilor lăcașul lor caută; sau de întunecoase zburdări plini fiind, toate zilele întru jale pentru ticăloșie și pentru greutatea vieții își petrec. Amândouă aceste cu durerea inimii le vei vedea, și rătăcirea ta dela cărările acele îți va păzi picioarele de pierzare.

Iulian Bălăngianu
preot.

(Urmează).

ȘTIRI

† **Preotul Vasile Popovici** din Pătaș, după lungi și grele suferințe a trecut la cele eterne, în ziua de 1 Iunie a. c. Veteranul preot a fost înmormântat Luni în 3 Iunie, în comuna păstorită în cinste mulți ani de către dânsul.

Dumnezeu să-l așeze în ceata Drepților Lui!

Repaosul duminical trebuie respectat. La comunicarea făcută de un deputat socialist în legătură cu nerespectarea legii repaosului duminical, d. subsecretar de stat dela Interne D. R. Ioanișescu a răspuns că a luat toate măsurile ca autoritățile administrative subalterne să vegheze la respectarea acesteia.

Foarte bine, dar fiindcă suntem în preajma examenelor de tot soiul — ar fi de dorit, ca nici acelea să nu nesocotească repaosul duminical. Profesorii lucrează greu în asemenea ocazii; consult e deci ca să se bucure și ei de favorul legii!

Trecerea la ortodoxism a două eleve baptiste în Logoj. Zilele trecute, la școala profesională din localitate, a fost o impresionantă solemnitate religioasă. Elevele surori Constanța și Elena Giula — cea dintâi în clasa V, cea din urmă în clasa III, fiice de baptiști, nu erau botezate după rânduiala creștină.

Fetele și-au dat seama de superioritatea disciplinei creștine ortodoxe și și-au exprimat dorința de a trece la ortodoxie. Școala, din inițiativa d-nei directoare Sorbul, soția distinsului scriitor Mihail Sorbul, a făcut bine dând acestei solemnități un caracter deosebit. În prezența elevelor, a corpului profesoral și a publicului, protoereul dr. Mihăescu, a oficiat serviciul religios, după care a inițiat pe noile prozelite în tainele și regulile de catechism creștin.

D-na directoare Sorbul a rostit câteva cuvinte făcând apologia spiritului de abnegație în concepțiunea creștină.

(„Universul“)

Nouile alegeri parlamentare din Anglia — inclusiv votul femeilor — a scos biruitor partidul laburist (muncitoresc) al d-lui Macdonald. Comentând succesul acestui partid, presa franceză scrie, că o părere precisă asupra noului cabinet Macdonald se va face abia după publicarea programului său de muncă. În orice caz noul guvern va trebui să continue combinația diplomatică denumită „antanta cordială“, cu Franța, căci numai astfel pot fi bine apărate interesele Britaniei în lume.

Vezuviul din nou în erupție. Telegramme alarmante sosesc din Italia unde neastâmpăratul vulcan a început a erupe din nou. Mari cantități de lavă care s'a scurs pe o distanță de câțiva kilometri au fost

primele simptome ale erupției, Miercuri dimineața. Seara însă erupția a luat proporții îngrijorătoare. Populația îngrozită a pornit în procesiuni cu icoane; slujbe divine au început a se oficia în biserici pentru potolirea cataclismului amenințator.

Domnule Redactor*),

Am onoare a vă ruga să binevoiți a publica în prețiosul D-voastră ziar răspunsul meu la cele publicate în ziarul UNIVERSUL din 29/5 a. c. sub titlul „Arhitect Clandestin“.

Am purtat și port titlul de „Arhitect Constructor“ având biroul în Lugoj. Str. Unirei No. 1, unde exercit profesiunea în baza calificăției mele, având cele mai largi drepturi asigurate prin lege.

Calomniatorii anonimi dornici de senzațional-pameni fără calificăție, dintre care unul condamnat de Tribunalul Lugoj cu No. P. 3147/1921 la doi ani închisoare, altul intitulându-se inginer diplomat, în realitate este conductor ordinar, cred că prin calomnii vor câștiga aceia ce pe cale de muncă se câștigă.

De altfel Justiția se va pronunța la timp.

Primiți, Vă rog Domnule redactor, deosebita mea considerație ce vă păstrez.

Constantin Purcariu
Arhitect Constructor

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia vacantă de cl. III. Giurgiova protopresbiteratul Oraviței se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“, pe lângă următoarele

Emolumente:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 64 jughere.
2. Două intravilane de câte 400 stj. □.
3. Birul parohial.
4. Casa parohială cu supraedificatele necesare și grădină.
5. Dările după pământul ce-l folosește, cad în sarcina alesului preot.
6. Recurenții sunt poftiți a se prezenta cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică din Giurgiova spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântare bisericească, dar nici decum în ziua de alegere.

Giurgiova, din ședința Consiliului parohial, ținută la 7 Ianuarie 1929.

Lazăr Ștefan

adm. parohial

3-3

Miron Ghita

notarul com. par.

În conțelegere cu mine: *Virgil Musta* protopresbiter.

*) Direcția nu răspunde de cele publicate sub această rubrică.

Publicațiune de licitație.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consiliu eparhial ddo 11 Maiu 1929 Nr. 2551 E ex 1929 se escrie licitațiune publică cu ofertă închisă **pe ziua de 29 Iunie 1928:**

1. Pentru demontarea boltituri vechi de cărămidă a sf. biserici din Verendin și facerea ei din nou din scânduri de brad.

2. Renovarea internă și externă a zidurilor sf. biserici de jos jos până sus, cât și a turnului.

3. Repararea paratrăsnetului și a orologiului din turn.

Devizul de spese se poate vedea în fiecare zi la Oficiul parohial din Verendin.

Reflectanții vor depune ca vadiu 10% din prețul lucrului în bani gata sau în hârtie de valoare.

Comuna bisericească nu va plăti întreprinzătorilor spese de drum cu ocaziunea licitațiunii. Comuna bisericească își rezervă dreptul — fără considerare la rezultatul licitației — să dea lucrările acelu întreprinzător, în care va avea mai multă încredere.

Spesele cu contractul și timbrele le supoartă întreprinzătorul.

Contractul devine obligator pentru întreprinzător îndată după semnare, iar pentru comună nuima după aprobarea lui de către Venerabilul Consiliu eparhial din Caransebeș.

Verendin, la 19 Maiu 1929.

Consiliul parohial.

Judecătoria I. Urbană Timișoara.

Nr. 11813/1928.

Publicațiune.

Judecătoria Urbană Timișoara, aduce la cunoștință generală că la cererea lui Rev. Ioan D. Petrovițiu, casier consistorial, domiciliat în Caransebeș, cu reședința în orașul Detroit județul Weyne, statul Michigan din Statele Unite, a pornit procedură pentru anularea următorului document despre care se afirmă că s'ar fi furat: libelul de depunere No. 4114, liberat de către Banca Timișoarei și Soc. Comercială pe Acțiuni din Timișoara, al cărui stare a fost la data de 1 Noemvrie 1927 de lei 1.093.182.

Deci instanța invită pe posesorul documentului amintit ca în termen de un an dela inserarea a treia a publicațiunii în Monitorul Oficial să prezinte documentul la instanță, pentrucă în caz contrar instanța, îl va declara nul dacă petiționarul va cere aceasta din nou și termenul mai sus arătat va fi expirat.

Timișoara, la 30 Iunie 1928.

Pentru conformitate:

L. St. ss. Indescifrabil.

ss. Indescifrabil.
jude-ajutor

ss. Indescifrabil.
grefier.

Nr. 2743 E ex 1929.

Publicațiune.

Consiliul eparhiei ort. rom. a Caransebeșului dă în arendă la licitație publică:

I. pe un an și anume pe anul economic 1929/30:

Sesiunile parohiale vacante din Bârna, Biniș, Bozovici, Calina, Căpăt, Ciuta, Coștei, Crâjma, Criciova II, Crivina, Dalei, Deliblata, Dobrița, Doclin, Dolaț, Eșelnița, Fizegiu, Giurgiova, Globurău, Ilova, Jamul-mic, Jebel, Jupănești, Logoj, Mehadia, Mutnicul-mic, Oreșăț, Petroasa, Plavișevița, Poeni, Poiana, Povârgina, Ruginosu, Sărăzani, Scăiuș, Sichevița, Sudriaș, Ticvaniul-mare, Terova, Valeamare-Pogănești și Zolt;

II. pe trei ani și anume pe anii economici 1929/30, 1930/31 și 1931/32:

Sesiunile parohiale reduse din Birda, Fizeș, Ghilad și Voiteg.

Termenul de licitație îl vor fixa comisarii exmiși la fața locului pentru ținerea licitației.

La licitație se admit numai acei reflectanți, cari depun vadiul recerut și anume de fiecare juger de pământ sesional din tractele protopresbiterale: Biserica-Albă, Buziaș, Ciacova, Panciova și Vârșet câte treizeci (30) Lei, iar din tractele: Bocșa, Caransebeș, Făget, Logoj, Oravița și Mehadia câte douăzeci și cinci (25) Lei.

În termen de opt zile, socotit dela ținerea licitației, se pot înainta supraoferte, în scris la Consiliul eparhial, având supraofertele a fi înzestrate cu vadiul statorit, apoi cu declarația oferentilor, că cunosc atât condițiunile de licitație, cât și pământul la care reflectează, precum și cu indicarea garanției materiale oferite în privința plățirii arenzii.

Consiliul eparhial își rezervă dreptul de a decide liber asupra ofertelor și respective a respinge orișice ofertă fără considerație la mărimea lui și fără nici o motivare și cu deosebire se accentuează, că întrucât arenda anuală oferită nu va fi mulțumitoare, se va publica licitațiune nouă, sau se va lăsa pământul de pășune. Despre acceptarea sau respingerea ofertelor vor fi avizați cei interesați, iar până atunci li se va interzice strict de a intra în pământ.

Atât consiliul eparhial, cât și arendașul abdic de dreptul de a pretinde vre-o despăgubire, dacă prin o măsură ulterioară s'ar constata, că pământul dat sau luat în arendă e mai mare sau mai mic decât ce se arată în contractul de arendă, pentru că arendașul are să vadă pământul, ce se arendează și să declare în contract, că cunoaște acest pământ și îl arendează după cum se află de prezent în natură.

Ce privește arenda, întrucât pământul se dă pe trei ani în arendă, $\frac{1}{3}$ parte din prețul de arendă pe anul cel dintâiu de arendă, arendașul are a o solvi îndată după ce s'a subscris contractul din partea ambelor părți contrahente, a doua rată de $\frac{1}{3}$ parte

din prețul de arendă va avea să o solvească la 14 Iunie 1930 și a treia rată de $\frac{1}{3}$ din arenda primului an va avea să o solvească la 28 August 1930, adică la sfârșitul primului an economic de arendă.

În al doilea an economic de arendă, arendașul are să solvească rata întâia de $\frac{1}{3}$ parte din arendă de pe un an la 14 Octomvrie 1930, a doua rată de $\frac{1}{3}$ parte din arendă va avea să o solvească la 14 Iunie 1931 și a treia rată de $\frac{1}{3}$ parte din arendă va avea să o solvească la 28 August 1931.

În anul al treilea arendașul este obligat a solvi ratele de arendă ca și în anul al doilea de arendă, adică la 14 Octomvrie, 14 Iunie și 28 August a respectivului an economic.

Dacă pământul se dă în arendă numai pe un an economic, arendașul e dator a plăti prețul de arendă pro 1929/30 în trei rate egale și anume I-a rată îndată după ce s'a subscris contractul din partea ambelor părți contrahente, a II-a rată la 14 Iunie 1930 și a treia rată la 28 August 1930.

De dorit este însă ca arenda să se plătească tot pe câte un an înainte.

Vadiul se socotește în rata din urmă, adică în rata cu care se sfârșește contractul de arendă.

Prețul de arendă arendașul are să-l solvească și respective să-l trimită deadreptul la Cassa diecezană și nu se relaxează sub nici un titlu.

Impozitele de stat și cele comunale după pământul ce formează obiectul de arendă, le plătește Consiliul eparhial și arendașul se oprește a plăti aceste impozite, căci sumele plătite nu i-se vor rebonifica.

Păzitorii de țarină însă are să-i plătească arendașul, deasemenea impozitele după contractul de arendă și după venit.

Arendașul e obligat a face economie rațională pe lângă sistemul de sămănătură după turnus. *Dacă arendașul n'ar împlini fie numai una din condițiunile și obligamentele stipulate în contractul de arendă și îndeosebi n'ar plăti vre-o rată de arendă la timpul statorit, Consiliul eparhial are dreptul de a desface îndată contractul de arendă, a scoate pe arendaș din pământ și a exarenda pământul, ce formează obiect de arendă, unui alt arendaș, fără ca arendașul să aibă dreptul de a cere vre-o despăgubire. Consiliul își susține dreptul de regres neatins față de arendașul respectiv.*

În privința oricărei neînțelegeri, ce s'ar putea naște între contrahenți, arendașul va avea să se supună judecătoriei mixte (de ocol) din Caransebeș.

Toate speșele împreunate cu încheierea contractului, apoi impozitul proporțional respective taxa și timbrele după contract, precum și speșele și daunele, ce le cauzează arendașul Consiliului eparhial prin neîmplinirea vre-unei condițiuni de contract, are să le supoarte arendașul.

Întrucât ar lua în arendă mai mulți arendași vre-o parcelă de pământ, aceia sunt solidar obligați la toate cele cuprinse în contractul de arendă, adică unul pentru toți și toți pentru unul.

În fine se observă, că Consiliul eparhial nu primește nici o răspundere pentru eventualele urmări ale reformei agrare și respective pentru eventuala desfacere a contractelor de arendă din partea organelor statului.

Caransebeș, în 23 Mai 1929.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 918 Port. 1928.

Publicațiune de licitație.

Subseminatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX din 1881: și în baza art. 19 din legea LX din 1908 prin aceasta public, că în urma decisisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub No. 1693/1928 efeptuindu-se execuțiunea la 17 Noembrie 1928 în favorul următorului Metodie Nicoară din Buchin reprez. prin avocatul Dr. Antoniu Marchescu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 372 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate cari s'au prețuit în 2000 Lei — bani și anume: 1. un car demontat complet se vor vinde prin licitație publică. Deci, în urma decisisului Judecătoriei mixte din Caransebeș, de sub Nr. 7800/1928 G. pentru încasarea creanței de 372 Lei — bani capital, cu 12% interese din 17 Martie 1928 și spesele de 507 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 17 Iunie 1929 la orele 10 a. m. în comuna Buchin la locuința următorului** și toți aceia cari au voie de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881, se vor vinde celor cari vor oferi mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 25 Aprilie 1929.

Portărel M. Guran.

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 774 Port. 1927.

Publicațiune de licitație.

Subseminatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1908 prin aceasta public, că în urma decisisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 5547/1927 efeptuindu-se execuțiunea la 1 Octombrie 1927 în favorul următoarei Banca Poporală din Caransebeș reprez. prin avocatul Dr. Antoniu Marchescu domiciliat în Caransebeș, pentru suma de 5000 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate, cari s'au prețuit în 5800 Lei — bani și anume: 1. una oglindă mare, 2. un ceas de perete rotund, 3. una jachetă completă cu pantaloni și vestă, 4. două sfeșnice „Alpaka“, 5. un garderob, 6. un geamantan de voiaj, 7. un garderob, 8. una lampă de masă, 9. una oglindă mică se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 6488/1927 G. pentru încasarea creanței de 5000 Lei — bani capital cu 12% interese din 20 August 1927 și spesele de 2215 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 25 Iunie 1929 la oarele 12 a. m. în comuna Caransebeș la locuința următorilor** și toți aceia cari au voie, de a cumpăra sunt invitați, cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora Caransebeș la 31 Maiu 1929.

Portărel M. Guran.

Corpul Portăreilor, Tribunalului Caransebeș.

Nr. 221 Port. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subseminatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea LX din 1908 prin aceasta public, că în urma decisisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 7132/1927 efeptuindu-se execuțiunea la 12 Martie 1928 în favorul următorului Dr. Antoniu Marchescu curatorul falimentului Eugen Veltman domiciliat în Caransebeș pentru suma de 2703 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate, cari s'au prețuit în 2700 Lei — bani și anume: 1. Una canapea, 2. una masă mică, 3. un garderob se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 1757/1928 G. pentru încasarea creanței de 2703 Lei — bani capital cu 12% interese din 12 Iulie 1927 și spesele de 1639 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 25 Iunie 1929 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la locuința următorilor** și toți aceia cari au voie de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora. Caransebeș la 25 Aprilie 1929.

Portărel M. Guran

Proprietatea Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.

VILA DOBOȘAN
din Băile Erculane

Otel cu bun renume aproape de centru. — Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate. Regiune romantică de o frumșeță rară. — Vila stă oaspeților la dispoziție începând cu 1 Mai până la sfârșitul lui Octomvrie. — Informațiuni dă:

Administrația „Vilei Doboșan“ în Băile Erculane.